

Na osnovu [člana 112. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srbije](#), donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o zaštiti stanovništva od izloženosti duvanskom dimu

Proglašava se Zakon o zaštiti stanovništva od izloženosti duvanskom dimu, koji je donela Narodna skupština Republike Srbije na Drugoj sednici Prvog redovnog zasedanja u 2010. godini, 5. maja 2010. godine.

PR broj 39
U Beogradu, 7. maja 2010. godine

Predsednik Republike,
Boris Tadić, s.r.

ZAKON O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD IZLOŽENOSTI DUVANSKOM DIMU

„Sl. glasnik RS“, broj 30/2010 od 07.05.2010. god.

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se mere ograničenja upotrebe duvanskih proizvoda radi zaštite stanovništva od izlaganja duvanskom dimu, kontrola zabrane pušenja i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Član 2.

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) **pušenje** je posedovanje ili rukovanje upaljenim duvanskim proizvodom bez obzira da li se dim aktivno udiše i izdiše;
- 2) duvanski proizvodi namenjeni pušenju su: cigare, cigarete, cigarilosi, rezani duvan za uvijanje, rezani duvan za lule, seckani duvan za vodene lule, „bidis“, „kreteks“, „stiks“ i ostali duvanski proizvodi namenjeni pušenju u skladu sa zakonom kojim se uređuje proizvodnja i promet duvana i duvanskih proizvoda;
- 3) duvanski dim je dim koji se oslobađa iz zapaljenog duvanskog proizvoda namenjenog pušenju i dim koji se oslobađa iz pluća prilikom pušenja;

- 4) prostor bez duvanskog dima je prostor u kome nema duvanskog dima, odnosno u kome se duvanski dim ne može videti, omirisati, niti osetiti na bilo koji drugi način ili potvrditi merenjem;
- 5) zatvoren prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni bilo stalno ili privremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata;
- 6) radni prostor je svaki zatvoreni prostor koji služi za obavljanje poslova, kao i svaki povezani i drugi pripadajući zatvoreni prostor, kao što su hodnici, liftovi, stepeništa, predvorja, zajedničke prostorije, toaleti, čekaonice, kantine, pomoćni objekti, magacini, garaže, službena vozila za prevoz ljudi ili robe i dr.;
- 7) javni prostor je svaki zatvoreni prostor dostupan građanima, odnosno namenjen zajedničkoj upotrebi, bez obzira na vlasništvo nad tim prostorom kao što je: prostor u kome se obavlja delatnost državne uprave ili lokalne samouprave, zdravstvena zaštita, vaspitanje i obrazovanje, društvena briga o deci, socijalna zaštita, kultura, sport i rekreacija, ugostiteljstvo i turizam (restorani, kafići, klubovi, diskoteke i dr.), mediji, prostor u kome se obavlja snimanje i javno emitovanje, kao i svaki prostor za sastanke i javna okupljanja građana, objekti u kojima se obavlja trgovinsko-uslužna delatnost, kladionice, kockarnice, igraonice i druge prostorije u kojima se obavlja delatnost igara na sreću, kao i svaki povezani i drugi pripadajući zatvoreni prostor, kao što su hodnici, liftovi, stepeništa, predvorja, zajedničke prostorije, toaleti, čekaonice, kantine, pomoćni objekti, magacini, garaže, službena vozila za prevoz ljudi ili robe i dr.;
- 8) javni prevoz (u daljem tekstu: prevozno sredstvo) jeste svako prevozno sredstvo kojim se obavlja drumski, železnički, vazduhoplovni i rečni prevoz putnika, uključujući i taksijev prevoz, kao i podzemni, odnosno metro prevoz, bez obzira na to da li se vozilo javnog prevoza koristi s naknadom ili bez naknade;
- 9) odgovorno lice za kontrolu zabrane pušenja je lice koje rukovodi radom, odnosno obavljanjem delatnosti ili na drugi način rukovodi zatvorenim, radnim, odnosno javnim prostorom, odnosno javnim prevozom, kao i vlasnik prostora, odnosno lice kome je pravo korišćenja preneo vlasnik prostora u kome je u skladu sa ovim zakonom zabranjeno **pušenje**, odnosno preduzetnik koji obavlja delatnost u skladu sa zakonom;
- 10) ugostiteljski objekat je funkcionalno povezan i posebno uređen i opremljen prostor koji ispunjava propisane minimalne tehničke uslove i sanitarno-higijenske uslove za pružanje ugostiteljskih usluga, odnosno za obavljanje ugostiteljske delatnosti (restoran, bar, kafe, kafić i drugi objekat u kome se služi i konzumira hrana ili piće);
- 11) upotrebna površina ugostiteljskog objekta je površina na kojoj se neposredno pružaju ugostiteljske usluge, odnosno na kojoj se služe i konzumiraju hrana ili piće, odnosno smeštaju gosti;
- 12) ugostitelj je privredno društvo, preduzetnik ili ogranak domaćeg ili stranog pravnog lica koji obavlja ugostiteljsku delatnost.

II. ZABRANA PUŠENJA U ZATVORENOM RADNOM I JAVNOM PROSTORU

Član 3.

Pušenje je zabranjeno u svakom zatvorenom radnom i javnom prostoru, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Pušenje je zabranjeno i u prostoru koji se, u smislu ovog zakona, ne smatra zatvorenim javnim prostorom, a koji je funkcionalni deo prostora u kome se obavlja delatnost zdravstvene zaštite, vaspitanja i obrazovanja, društvene brige o deci, socijalne zaštite, uključujući i dvorišni prostor, kao i otvoreni prostor za održavanje pozorišnih, bioskopskih i drugih vrsta predstava.

Odgovorno lice za kontrolu zabrane pušenja (u daljem tekstu: odgovorno lice) dužno je da sprovede zabranu pušenja u prostoru iz st. 1. i 2. ovog člana. Odgovorno lice je dužno da obezbedi prostor iz st. 1. i 2. ovog člana bez duvanskog dima, kao i da obezbedi da se u tom prostoru ne nalaze opušci duvanskih proizvoda i pepeljare.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, poslodavac može u zatvorenom radnom prostoru da odredi posebnu prostoriju isključivo za **pušenje** u kojoj se ne može obavljati delatnost poslodavca i na kojoj je obavezan da istakne znak da je **pušenje** u toj prostoriji dozvoljeno, osim u zatvorenom radnom prostoru u kome se obavljaju sledeće delatnosti:

- državna uprava i lokalna samouprava;
- zdravstvena zaštita;
- vaspitanje i obrazovanje;
- društvena briga o deci;
- socijalna zaštita;
- kultura;
- sport i rekreacija;
- proizvodnja, kontrola i promet lekova;
- proizvodnja, smeštaj i promet životnih namirnica;
- društvena ishrana;
- mediji i prostor u kome se obavlja snimanje i javno emitovanje;
- sastanci i javna okupljanja građana.

Posebna prostorija namenjena isključivo za **pušenje** iz stava 5. ovog člana mora da ispunjava uslove propisane članom 6. st. 3 – 7. ovog zakona.

Posebnu prostoriju namenjenu isključivo za **pušenje** iz stava 5. ovog člana mogu koristiti lica zaposlena kod tog poslodavca, kao i korisnici tog prostora. Odgovorno lice u igračnici može da donese odluku da je **pušenje** dozvoljeno u upotrebnom delu igračnice u kom slučaju mora istaknuti na ulazu u taj deo igračnice znak da je **pušenje** u tom delu igračnice dozvoljeno.

Igračnica u smislu stava 8. ovog člana predstavlja objekat u kome igre na sreću priređuje pravno lice koje je nosilac dozvole za priređivanje posebnih igara na sreću u igračnicama u skladu sa zakonom kojim se uređuju igre na sreću.

Upotrební deo igračnice je deo igračnice koji ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je odvojen od ostatka igračnice putem registracionih punktova na kojima se igrači moraju registrovati prilikom ulaska, odnosno izlaska iz tog dela igračnice;
- 2) da se u tom prostoru neposredno priređuju igre na sreću (na stolovima za igru, automatima i sl.);
- 3) da za taj prostor u svakom trenutku postoji evidencija registrovanih lica koja se nalaze u tom delu igračnice, tako što se svaki ulazak ili izlazak lica registruje putem elektronskog čitača posebnih članskih kartica koje izdaje priređivač igara na sreću.

III. ZABRANA PUŠENJA U JAVNOM PREVOZU

Član 4.

Pušenje je zabranjeno u javnom prevozu, i to u:

- 1) autobusu, tramvaju, trolejbusu, minibusu, taksi vozilu, kabini žičare, avionu, vozu, brodu, hidrogliseru, trajektu, splavu, kao i u svim drugim prevoznim sredstvima koja se koriste za javni prevoz putnika;
- 2) u svim vozilima kada se koriste kao službena vozila za prevoz putnika ili robe.

Pušenje je zabranjeno i u svakom zatvorenom javnom prostoru koji služi kao čekaonica, odnosno stanica za dolazak i odlazak putnika u javnom prevozu iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Odgovorno lice dužno je da sprovede zabranu pušenja u prostoru iz st. 1. i 2. ovog člana.

Odgovorno lice dužno je da obezbedi prostor iz st. 1. i 2. ovog člana bez duvanskog dima, kao i da obezbedi da se u tom prostoru ne nalaze opušci duvanskih proizvoda i pepeljare.

IV. IZUZECI OD ZABRANE PUŠENJA U ZATVORENOM RADNOM I JAVNOM PROSTORU

1. Ugostiteljski objekti za ishranu i piće

Član 5.

Odgovorno lice može u ugostiteljskom objektu da sprovede zabranu pušenja u svim prostorijama.

Ako odgovorno lice u ugostiteljskom objektu čija je ukupna upotrebna površina veća od 80 m² i koji nije u sastavu drugog prostora u kome je **pušenje** zabranjeno u skladu sa ovim zakonom (npr. objekat u sastavu tržnog centra, prostora iz člana 4. stav 2. ovog zakona, ugostiteljski objekat u sastavu poslodavca i dr.) nije zabranilo **pušenje** u svim prostorijama, dužno je da odredi kao prostor u kome je **pušenje** zabranjeno najmanje 50 % prostora, odnosno stolova, pultova, šankova i drugih površina na kojima se služi hrana ili piće i koji su grupisani u vizuelnu celinu.

Ako se prostor ugostiteljskog objekta ne može ravnomerno raspodeliti na prostor u kome je **pušenje** zabranjeno i prostor u kome je **pušenje** dozvoljeno, odgovorno lice u ugostiteljskom objektu dužno je da veći deo prostora, odnosno stolova, pultova, šankova i drugih površina na kojima se služi hrana ili piće i koji su grupisani u vizuelnu celinu, odredi kao prostor u kome je **pušenje** zabranjeno, s tim što taj prostor mora biti pored ulaza u ugostiteljski objekat.

Odgovorno lice za ugostiteljski objekat iz st. 2. i 3. ovog člana dužno je da u svakom prostoru, odnosno na stolu, šanku i drugoj površini na kojoj se služi hrana ili piće istakne znak zabrane pušenja, odnosno znak da je **pušenje** dozvoljeno.

Član 6.

Odgovorno lice u ugostiteljskom objektu čija je ukupna upotrebna površina veća od 80 m² i koji nije u sastavu drugog prostora u kome je **pušenje** zabranjeno u skladu sa ovim zakonom (npr. objekat u sastavu tržnog centra, prostora iz člana 4. stav 2. ovog zakona, ugostiteljski objekat u sastavu poslodavca) može da odredi posebnu prostoriju namenjenu isključivo za **pušenje** pod uslovima propisanim ovim članom.

U posebno određenoj prostoriji namenjenoj isključivo za **pušenje** iz stava 1. ovog člana ne može da se služi i konzumira hrana ili piće, odnosno ne sme da se obavlja bilo kakva delatnost.

Iznad vrata ili uz vrata prostorije za **pušenje** mora da postoji oznaka: „Prostorija za **pušenje**“, kao i broj lica koja u isto vreme mogu biti u prostoriji za **pušenje**, u zavisnosti od kapaciteta ventilacionog sistema za prečišćavanje vazduha.

Ispred ulaza u prostoriju za **pušenje** kao i u samoj prostoriji za **pušenje** mora se obezbediti da se u slučaju kvara ventilacionog sistema automatski pojavi oznaka: „Zabranjeno **pušenje** zbog kvara na ventilacionom sistemu“. Prostorija za **pušenje** mora biti zatvorena prostorija u celini i sa kliznim vratima koja se moraju samostalno zatvarati, s tim da se zatvoreni prozori i vrata smatraju kao deo zida te prostorije.

Prostorija za **pušenje** mora biti opremljena ventilacionim sistemom koji je sastavni deo prostorije za **pušenje** koja je fizički odvojena od drugog ventilacionog sistema, s tim da vazduh s duvanskim dimom iz prostorije za **pušenje** ne sme da prelazi u druge zatvorene prostorije koje se nalaze u tom zatvorenom prostoru.

Vazduh iz prostorije za **pušenje** ne sme da se reciklira, nego mora putem ventilacionog sistema biti izveden u otvoreni prostor.

Član 7.

Odredbe čl. 5. i 6. ovog zakona ne primenjuju se na ugostiteljski objekat čija je ukupna upotrebna površina do 80 m², a koji nije u sastavu drugog prostora u kome je **pušenje** zabranjeno u skladu sa ovim zakonom (npr. objekat u sastavu tržnog centra, prostora iz člana 4. stav 2. ovog zakona, ugostiteljski objekat u sastavu poslodavca i dr.).

Odgovorno lice za ugostiteljski objekat iz stava 1. ovog člana čija je ukupna upotrebna površina do 80 m² može da se opredeli da taj prostor u celosti odredi kao prostor u kome je **pušenje** zabranjeno ili kao prostor u kome je **pušenje** dozvoljeno i da na ulaznim vratima istakne odgovarajući znak u skladu sa ovim zakonom.

2. Ugostiteljski objekti za smeštaj

Član 8.

Samo u posebno određenim smeštajnim jedinicama (u daljem tekstu: soba) u hotelu, motelu, hostelu ili drugom objektu koji obavlja delatnost u skladu s propisima kojima se uređuje turizam i ugostiteljstvo, **pušenje** je dozvoljeno:

- 1) ako su pismenim dokumentom odgovornog lica tačno određene sobe (sprat i broj sobe) u kojima je **pušenje** dozvoljeno;
- 2) ako se gostu prilikom izdavanja sobe ponudi da izabere sobu u kojoj je **pušenje** dozvoljeno ili sobu u kojoj **pušenje** nije dozvoljeno;
- 3) ako je na ulaznim vratima sobe istaknut znak da je u sobi **pušenje** dozvoljeno, odnosno da **pušenje** nije dozvoljeno;

- 4) ako soba ima plafon i ako je, osim što ima vrata i prozore, potpuno zatvorena sa svih strana tvrdim zidovima od poda do plafona;
- 5) ako iz ventilacionog sistema vazduh iz sobe u kojoj je **pušenje** dozvoljeno ne dopire u druge prostorije u kojima **pušenje** nije dozvoljeno;
- 6) ako se vrata sobe u kojoj je **pušenje** dozvoljeno ne otvaraju u prostoriju u kojoj **pušenje** nije dozvoljeno, izuzev ako ta soba ima vrata koja se mehanički zatvaraju.

Odgovorno lice dužno je da obezbedi uslove iz stava 1. ovog člana.

Na deo ugostiteljskog objekta za smeštaj u kome se služi i konzumira hrana ili piće primenjuju se odredbe čl. 5 – 7. ovog zakona.

U drugom prostoru, osim u prostorijama iz st. 1. i 3. ovog člana **pušenje** je zabranjeno.

Na zabranu pušenja u drugim prostorijama, osim u prostorijama iz st. 1. i 3. ovog člana, primenjuje se član 3. st. 3. i 4. ovog zakona.

Odgovorno lice u ugostiteljskom objektu ima pravo da donese odluku da je u svim sobama **pušenje** zabranjeno.

U ugostiteljskom objektu iz stava 1. ovog člana **pušenje** je zabranjeno u radnim prostorijama zaposlenih u ugostiteljskom objektu.

3. Smeštaj u posebnim ustanovama

Član 9.

Pušenje je dozvoljeno u prostorijama u kojima borave:

- 1) korisnici ustanova socijalne zaštite za smeštaj nepokretnih i teško pokretnih lica, osoba sa invaliditetom, duševno obolelih lica, kao i lica koja su ometena u razvoju;
- 2) pacijenti specijalnih bolnica za lečenje psihijatrijskih bolesti, odnosno pacijenti psihijatrijskih odeljenja;
- 3) korisnici ustanova i odeljenja za palijativnu negu.

U drugom prostoru u ustanovama iz stava 1. ovog člana **pušenje** je zabranjeno.

Na zabranu pušenja u drugim prostorijama, osim u prostorijama iz stava 1. ovog člana, primenjuje se član 3. st. 3. i 4. ovog zakona.

U ustanovi za izvršenje zavodskih sankcija u prostorijama u kojima borave lica u istražnom postupku, odnosno lica kojima su izrečene zavodske sankcije propisane zakonom, **pušenje** je dozvoljeno.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako za to postoje uslovi, ustanova za izvršenje zavodskih sankcija može da odredi poseban prostor u kome je **pušenje** dozvoljeno za lica iz stava 4. ovog člana, odnosno prostor u kome **pušenje** za ta lica nije dozvoljeno.

U ustanovama iz st. 1. i 4. ovog člana **pušenje** je zabranjeno u radnim prostorijama u kojima borave zaposleni u tim ustanovama.

U prostoru iz st. 1 – 5. ovog člana odgovorno lice dužno je da istakne znak da je **pušenje** dozvoljeno, odnosno da u prostoru u kome **pušenje** nije dozvoljeno istakne znak zabrane pušenja.

Član 10.

Posebno određene prostorije iz člana 9. stav 1. ovog zakona moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

- 1) da je na osnovu pismenog dokumenta odgovornog lica određena kao prostorija u kojoj je **pušenje** dozvoljeno;

- 2) da je na spoljnim vratima istaknuto obeležje da je to soba u kojoj je **pušenje** dozvoljeno;
  - 3) da ima plafon i da je, osim što ima vrata i prozore, potpuno zatvorena sa svih strana tvrdim zidovima od poda do plafona;
  - 4) da iz ventilacionog sistema vazduh iz prostorije u kojoj je **pušenje** dozvoljeno ne dopire u druge prostorije u kojima **pušenje** nije dozvoljeno;
  - 5) da se vrata ne otvaraju u prostoriju u kojoj **pušenje** nije dozvoljeno, izuzev ako ta prostorija ima vrata koja se mehanički zatvaraju odmah po upotrebi.
- Uslovi iz stava 1. tač. 3) – 5) ovog člana ne odnose se na ustanove za izvršenje zavodskih sankcija.
- Odgovorno lice dužno je da obezbedi uslove iz stava 1. ovog člana.

V. ZNAK ZABRANE PUŠENJA, ODNOSNO ZNAK DA JE **PUŠENJE** DOZVOLJENO

Član 11.

Na svim ulaznim vratima svakog zatvorenog radnog i javnog prostora i prevoznog sredstva u kome je **pušenje** zabranjeno, kao i na drugim vidnim mestima odgovorno lice dužno je da istakne znak zabrane pušenja. U prostoru u kome je dozvoljeno **pušenje** pod uslovima propisanim ovim zakonom, odgovorno lice dužno je da istakne znak da je **pušenje** dozvoljeno. Ministar nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: ministar) propisuje oblik i sadržaj znaka zabrane pušenja (podatke, kao i upozorenja koja se unose u znak zabrane pušenja), odnosno znaka da je **pušenje** dozvoljeno u određenom prostoru, kao i način isticanja tih znakova.

VI. KONTROLA ZABRANE PUŠENJA

1. Lice zaduženo za kontrolu zabrane pušenja

Član 12.

Odgovorno lice dužno je da kontroliše zabranu pušenja u prostoru u kome je zabranjeno **pušenje** u skladu sa ovim zakonom i odgovorno je za sprovođenje mera zabrane pušenja propisanih ovim zakonom.

Odgovorno lice može pismeno da zaduži jedno ili više zaposlenih lica da u njegovo ime i za njegov račun kontrolišu zabranu pušenja.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ako se u prostoru u kome je **pušenje** zabranjeno delatnost obavlja organizovanjem smenskog rada, odgovorno lice dužno je da pismeno zaduži jedno ili više zaposlenih lica da kontrolišu zabranu pušenja u svakoj smeni.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, odgovorno lice dužno je da pismeno zaduži jedno ili više zaposlenih lica u svakom od vozila javnog prevoza, kao i u prostoru iz člana 4. stav 2. ovog zakona da u njegovo ime i za njegov račun kontrolišu zabranu pušenja.

Izuzetno od st. 2 – 4. ovog člana u taksi prevozu koji obavlja preduzetnik u skladu sa zakonom, lice zaduženo za kontrolu zabrane pušenja je vozač taksija.

2. Isticanje imena lica zaduženog za kontrolu zabrane pušenja

Član 13.

Odgovorno lice dužno je da na jednom ili više vidnih mesta u prostoru u kome je zabranjeno **pušenje** istakne svoje ime, odnosno ime lica koje je zadužio da u njegovo ime kontroliše zabranu pušenja iz člana 12. st. 2 – 4. ovog zakona, s podacima o mestu gde se to lice nalazi i telefonskim brojem na koji se može prijaviti **pušenje** u tom prostoru.

3. Obaveza lica zaduženog za kontrolu zabrane pušenja

Član 14.

Lice koje je zaduženo za kontrolu zabrane pušenja dužno je:

- 1) da nadgleda i kontroliše zabranu pušenja, u skladu sa ovim zakonom;
- 2) da usmeno naloži prekršiocu zabrane pušenja da prestane s **pušenjem** u prostoru za koji je to lice zaduženo, kao i da preduzme mere da se iz tog prostora udalji lice koje i posle usmenog naloga ne prestane sa **pušenjem**;
- 3) da protiv lica zaposlenog kod tog poslodavca koje je prekršilo zabranu pušenja pokrene, odnosno predloži pokretanje postupka za utvrđivanje povrede radne discipline u skladu sa zakonom ili aktom poslodavca.

Izuzetno od stava 1. tačka 2) ovog člana, lice zaduženo za kontrolu zabrane pušenja nije dužno da preduzme mere da se iz prostora u kome je **pušenje** zabranjeno udalji lice koje i posle usmenog naloga ne prestane s **pušenjem** ako bi se udaljavanjem iz tog prostora uskratilo ostvarivanje zakonom utvrđenih prava tog lica, kao ni lice zaposleno kod tog poslodavca.

Lice zaduženo za kontrolu zabrane pušenja dužno je da u slučaju iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana odmah sačini izveštaj o povredi zabrane pušenja u skladu sa ovim zakonom i da ga bez odlaganja dostavi odgovornom licu.

Izveštaj iz stava 3. ovog člana čuva se najmanje 12 meseci od dana kada je sačinjen i na zahtev poslodavca, odnosno nadležnog inspektora, odnosno nadležnog državnog organa mora se dati na uvid.

Obrazac izveštaja iz stava 3. ovog člana propisuje ministar.

Odgovorno lice odgovorno je ako se u prostoru u kome je **pušenje** zabranjeno zatekne lice koje puši.

VII. DRUŠTVENA BRIGA ZA ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA U REPUBLICI SRBIJI

1. Program prevencije i suzbijanja upotrebe duvanskih proizvoda

Član 15.

Radi obezbeđivanja društvene brige za zdravlje stanovništva u Republici Srbiji i očuvanja i unapređenja zdravlja, otkrivanja i suzbijanja faktora rizika za nastanak oboljenja, sticanje znanja o navikama o zdravom načinu života, Vlada donosi program za prevenciju i suzbijanje upotrebe duvana.

Sredstva za sprovođenje programa iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se iz Budžetskog fonda koji je osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuje duvan.

2. Kancelarija za prevenciju pušenja

Član 16.

Radi obezbeđivanja uslova za sprovođenje društvene brige za zdravlje stanovništva u Republici Srbiji, institut za javno zdravlje osnovan za teritoriju Republike Srbije sprovodi mere i aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja, otkrivanje i suzbijanje faktora rizika za nastanak oboljenja, sticanje znanja i navika o zdravom načinu života, odnosno za prevenciju i suzbijanje pušenja.

Poslovi iz stava 1. ovog člana obavljaju se u organizacionoj jedinici instituta za javno zdravlje osnovanog za teritoriju Republike Srbije (u daljem tekstu: Kancelarija za prevenciju pušenja).

Sredstva za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se iz Budžetskog fonda koji je osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuje duvan.

Član 17.

Zdravstvena ustanova iz člana 16. stav 2. ovog zakona obavlja sledeće poslove:

- 1) donosi i sprovodi godišnji operativni plan za sprovođenje programa iz člana 15. stav 1. ovog zakona;
- 2) priprema plan istraživanja, sprovodi istraživanje, prati i proučava **pušenje**, odnosno učestalost pušenja i priprema godišnji izveštaj o učestalosti pušenja među stanovništvom;
- 3) prikuplja podatke, prati i proučava organizaciju i rad zdravstvenih ustanova i predlaže mere za unapređenje programa odvikavanja od pušenja;
- 4) priprema i predlaže stručno-metodološko uputstvo za zdravstvene ustanove za prevenciju pušenja, kao i edukativni i promotivni materijal u prevenciji i sprečavanju pušenja;
- 5) priprema programe odvikavanja od pušenja i promoviše zdrav način života bez duvanskog dima, odnosno promoviše sprečavanje štetnih posledica pušenja po zdravlje stanovništva;
- 6) saraduje s državnim organima i organizacijama, kao i javnim ustanovama i drugim organizacijama i telima u zemlji i inostranstvu, odnosno međunarodnim telima nadležnim za problem pušenja i štetnih posledica pušenja po zdravlje stanovništva;
- 7) podnosi ministru tromesečni, šestomesečni i godišnji izveštaj o radu Kancelarije za prevenciju pušenja, kao i druge izveštaje po zahtevu ministarstva nadležnog za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo);
- 8) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

3. Komisija za prevenciju upotrebe duvana

Član 18.

Radi obezbeđivanja društvene brige za zdravlje u Republici Srbiji u zaštiti stanovništva od izloženosti duvanskom dimu, ministar obrazuje Komisiju za prevenciju upotrebe duvana, kao stručno telo.

Članovi Komisije za prevenciju upotrebe duvana su istaknuti zdravstveni radnici i drugi saradnici koji imaju značajan doprinos u prevenciji pušenja i suzbijanju upotrebe duvana, kao i u sprečavanju posledica izlaganja duvanskom dimu.

Mandat članova Komisije za prevenciju upotrebe duvana je pet godina.

Komisija za prevenciju upotrebe duvana donosi poslovnik o svom radu. Sredstva za rad Komisije za prevenciju upotrebe duvana obezbeđuju se iz Budžetskog fonda koji je osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuje duvan.

Član 19.

Komisija za prevenciju duvana obavlja sledeće poslove:

- 1) priprema predlog programa iz člana 15. stav 1. ovog zakona;
- 2) daje mišljenje na godišnji operativni plan iz člana 17. tačka 1) ovog zakona;
- 3) daje mišljenje na akte iz člana 17. tač. 4), 5) i 7) ovog zakona;
- 4) prati i procenjuje godišnje aktivnosti i postignute rezultate u sprovođenju programa iz člana 15. stav 1. ovog zakona, kao i druge strateške akte i obaveze preuzete iz međunarodnih ugovora, o čemu podnosi izveštaj ministru;
- 5) saraduje s republičkim stručnim komisijama osnovanim u skladu sa zakonom kao i s drugim stručnim telima i drugim državnim organima i organizacijama, odnosno međunarodnim telima nadležnim za problem pušenja i štetnih posledica pušenja po zdravlje stanovništva;
- 6) učestvuje u izradi kliničkih smernica i protokola za prevenciju i odvikavanje od pušenja;
- 7) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

VIII. PRAVO NA PREVENTIVNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU OSIGURANIH LICA

Član 20.

Osiguranim licima, u skladu s propisima kojima se uređuje obavezno zdravstveno osiguranje, obezbeđuje se pravo na preventivnu zdravstvenu zaštitu u odvikavanju od pušenja.

IX. NADZOR

Član 21.

Sprovođenje ovog zakona nadziru:

- 1) Ministarstvo, preko zdravstvene inspekcije, sanitarne inspekcije i inspekcije nadležne za lekove i medicinska sredstva;
- 2) ministarstvo nadležno za poslove prosvete, preko prosvetnih inspektora, u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja;
- 3) ministarstvo nadležno za poslove rada, preko inspektora rada;
- 4) ministarstvo nadležno za poslove trgovine i usluga, preko tržišnih inspektora;
- 5) ministarstvo nadležno za poslove turizma, preko turističkih inspektora;
- 6) ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, preko inspektora za preventivnu zaštitu.

Sanitarna inspekcija vrši nadzor svih mesta u kojima je zabranjeno **pušenje**, a ostale inspekcije iz stava 1. ovog člana vrše nadzor nad sprovođenjem zabrane pušenja prilikom vršenja svojih zakonskih ovlašćenja. Inspekcije iz stava 1. ovog člana međusobno sarađuju, odnosno međusobno se obaveštavaju o preduzetim merama, razmenjuju informacije, pružaju neposrednu pomoć i preduzimaju zajedničke mere i aktivnosti značajne za sprovođenje nadzora zabrane pušenja.

Član 22.

Ministarstva iz člana 21. stav 1. ovog zakona obrazuju zajedničko telo u skladu s propisima kojima se uređuju državna uprava. Pored poslova koji se utvrđuju sporazumom o osnivanju, zajedničko telo iz stava 1. ovog člana donosi i godišnji plan inspekcijskog nadzora zabrane pušenja.

Član 23.

U vršenju inspekcijskog nadzora iz člana 21. ovog zakona inspektor je ovlašćen:

- 1) da pregleda prostor u kome je zabranjeno **pušenje** i prikuplja potrebne dokaze merenjem i drugim metodama u skladu s propisima donetim za sprovođenje ovog zakona;
  - 2) da sasluša i uzme izjave od lica koje je **pušenjem** narušilo zabranu pušenja, kao i od odgovornog lica, odnosno lica zaduženog za kontrolu zabrane pušenja iz člana 12. ovog zakona;
  - 3) da izrekne novčanu kaznu koja se naplaćuje na licu mesta u skladu sa zakonom;
  - 4) da protiv lica koje je narušilo zabranu pušenja i protiv odgovornog lica, kao i protiv pravnog lica i preduzetnika, bez odlaganja, podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog organa;
  - 5) da obavlja i druge poslove inspekcijskog nadzora u skladu sa zakonom.
- Ministar bliže uređuje vrstu potrebnih dokaza o pušenju i način na koji se oni prikupljaju i na koji se utvrđuje prisustvo duvanskog dima u prostoru u kome je **pušenje** zabranjeno, kao i obrazac kojim se naplaćuje novčana kazna na licu mesta.

Član 24.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor iz člana 23. ovog zakona o svakom izvršenom pregledu i preduzetim radnjama u postupku nadzora dužan je da sačini zapisnik koji sadrži nalaz stanja. Zapisnik iz stava 1. ovog člana obavezno se dostavlja subjektu nad kojim je izvršen nadzor.

Član 25.

Pravno lice, preduzetnik, kao i svako drugo fizičko lice dužno je da inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora omogući nesmetano obavljanje poslova nadzora, u skladu sa zakonom.

Član 26.

Prilikom vršenja svojih zakonom utvrđenih nadležnosti komunalna policija na teritoriji grada i grada Beograda, kao i nadležni organ opštine – na teritoriji opštine, vrši nadzor zabrane pušenja, kao povereni posao.

Na obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o inspeksijskom nadzoru.

Nadzor nad obavljanjem poverenih poslova iz stava 1. ovog člana vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

X. KAZNENE ODREDBE

1. Prekršaji

Član 27.

Novčanom kaznom od 5.000 dinara kazniće se na licu mesta za prekršaj fizičko lice:

- 1) ako puši u bilo kojem zatvorenom prostoru, kao i u javnom prostoru u kome je **pušenje** zabranjeno, pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 3. st. 1. i 2, član 8. st. 4. i 7. i član 9. st. 2. i 6);
- 2) ako puši u javnom prevozu, kao i u bilo kojem zatvorenom javnom prostoru koji služi kao čekaonica, odnosno stanica za dolazak i odlazak putnika u javnom prevozu (član 4. st. 1. i 2).

Član 28.

Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice:

- 1) ako ne sprovede zabranu pušenja u zatvorenom javnom prostoru u kome je **pušenje** zabranjeno, pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 3. st. 1. i 2, član 8. st. 4. i 7, član 9. st. 2. i 6. i član 10);
- 2) ako ne zabrani **pušenje** u javnom prevozu kao i u svakom zatvorenom javnom prostoru koji služi kao čekaonica, odnosno stanica za dolazak i odlazak putnika u javnom prevozu (član 4);
- 3) ako ne postupi u skladu sa čl. 5 – 7. ovog zakona;
- 4) ako se u ugostiteljskom objektu za smeštaj za koji nije doneta odluka da je **pušenje** zabranjeno u svim sobama, pismenim dokumentom ne odrede posebne sobe u hotelu, motelu, hostelu ili u drugom ugostiteljskom objektu u kome se obavlja delatnost u skladu s propisima kojima se uređuje turizam i ugostiteljstvo, u kojima je **pušenje** dozvoljeno pod uslovima propisanim ovim zakonom, odnosno u kojima **pušenje** nije dozvoljeno, odnosno ako te prostorije ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom (član 8);
- 5) ako u svakom prostoru u kome je zabranjeno **pušenje**, kao i u svim vozilima javnog prevoza i prostoru iz člana 4. stav 2. ovog zakona na vidnom mestu, odnosno na više vidnih mesta zavisno od organizacije rada i obavljanja delatnosti ne istakne znak zabrane pušenja, odnosno znak da je **pušenje** u određenim prostorijama dozvoljeno (član 11);
- 6) ako na jednom ili više vidnih mesta u prostoru u kome je zabranjeno **pušenje**, za svaku smenu obavljanja delatnosti ne istakne ime lica ovlašćenog za kontrolu zabrane pušenja u tom prostoru, odnosno delu tog prostora, kao i u vozilu javnog prevoza i prostoru iz člana 4. stav 2. ovog zakona, s podacima o mestu gde se to lice nalazi i brojem telefona tog lica na koji se može prijaviti **pušenje** u tom prostoru (član 13);
- 7) ako ne sačini izveštaj o povredi zabrane pušenja u skladu sa ovim zakonom, odnosno ako ne čuva izveštaj najmanje 12 meseci od dana kada je

sačinjen, odnosno ako se u prostoru u kome je **pušenje** zabranjeno zatekne lice koje puši (član 14).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30.000 do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300.000 do 500.000 dinara.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

Propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30.

Pravna lica i preduzetnici u čijim objektima je zabranjeno **pušenje**, odnosno u kojima postoje izuzeci od zabrane pušenja u skladu sa ovim zakonom, dužni su da usklade svoj rad sa odredbama ovog zakona u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 31.

Odgovorno lice za ugostiteljski objekat koji je u sastavu drugog prostora u kome je **pušenje** zabranjeno u skladu sa ovim zakonom (npr. objekti u tržnom centru, prostori iz člana 4. stav 2, ugostiteljski objekti u sastavu poslodavca i dr.) dužno je da sprovede zabranu pušenja u tom prostoru i da uskladi rad sa odredbama ovog zakona u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 32.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zabrani pušenja u zatvorenim prostorijama („Službeni glasnik RS”, br. 16/95 i 101/05).

Član 33.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.